

TLAČOVÁ SPRÁVA PRÁVO NA PRAVDU

ORGANIZOVANÁ KRÁDEŽ, 300 MILIÓNOV SKONČILO VO FARMA FIRMÁCH NAMIESTO U PACIENTOV

Právo na pravdu na dnešnej tlačovej konferencii upozornilo na jeden z najväznejších škandálov v novodobej histórii slovenského zdravotníctva. Dokument Najvyššieho kontrolného úradu a zverejnené prepisy nahrávok z rokovaní ukazujú systém, v ktorom Ministerstvo zdravotníctva SR pri rozhodovaní o liekoch nechránilo verejné peniaze tak, ako malo. Namiesto toho vznikol priestor, v ktorom sa pri viac ako polovici posudzovaných liekov išlo nad hranicu nákladovej efektívnosti odporúčanú NIHO, teda nad hranicu, ktorú mal štát obhajovať v mene pacientov a poistencov.

Výsledok je škandalózný. Podľa dostupných odhadov ide o viac ako 300 miliónov eur, ktoré mohli zostať v zdravotníctve a slúžiť pacientom, nemocniciam, liečbe a dostupnejšej starostlivosti. Namiesto toho sa tento systém nastavil tak, že z neho profitovali farmaceutické firmy, zatiaľ čo účet zostal na občanoch Slovenskej republiky.

„Prepisy nahrávok z rokovaní medzi ministerstvom a farmaceutickými firmami ukazujú obraz štátu, ktorý nevyjednáva tvrdo v prospech občana, ale si necháva pomáhať od tých, proti ktorým má stáť. Keď zástupcovia farmakologických firiem radia ministerstvu, ako má argumentovať voči NIHO, nie je to ochrana verejného záujmu. To je škandál,“ uviedol Zoroslav Kollár, predseda politickej strany Právo na pravdu.

Právo na pravdu upozorňuje, že nejde o jednotlivé chyby ani o náhodné zlyhania. Ide o systémový problém. NKÚ vo svojom dokumente opisuje prostredie, v ktorom odborné hodnotenie NIHO nebolo pre konečné rozhodovanie ministerstva rozhodujúce, ekonomické parametre sa vedeli meniť mimo pevného analytického rámca, riziká sa prenášali na verejný sektor a kontrolné mechanizmy boli slabé. Mimoriadne závažné sú aj zistenia o konflikte záujmov, procesnej ne-transparentnosti a o slabom nastavení MEA zmlúv, ktoré mali chrániť štát, no v skutočnosti to bolo naopak. Zvlášť poburujúce sú zverejnené prepisy nahrávok z rokovaní, ktoré ukazujú, že ministerstvo nepostupovalo ako nezávislý ochranca verejných financií, ale v kľúčových momentoch vystupovalo spôsobom, ktorý pomáhal druhej strane. To už nie je technická chyba v procese. To je zlyhanie štátu pri ochrane peňazí, ktoré si ľudia povinne odvádzajú do systému s očakávaním, že im raz pomôže zachrániť zdravie alebo život.

„Kým občanom hovoria o konsolidácii, vyšších odvodoch a potrebe ďalších peňazí, stovky miliónov eur sa v zdravotníctve míňali spôsobom, ktorý podľa zistení NKÚ nechránil verejný záujem. Toto sú peniaze, ktoré dnes chýbajú pacientom. Chýbajú nemocniciam. Chýbajú zdravotníkom. A tí, ktorí za to zlyhali, musia niesť zodpovednosť,“ uviedol Michal Ilko.

Právo na pravdu preto podá podnet orgánom činným v trestnom konaní a bude žiadať bezodkladné, dôsledné a nezávislé prešetrenie všetkých okolností tejto kauzy. Žiada preverenie rozhodovacích procesov, personálnych prepojení, konfliktov záujmov, zmluvných mechanizmov aj zodpovednosti konkrétnych osôb na strane štátu aj súkromného sektora. Právo na pravdu zároveň žiada vyvodenie plnej politickej, osobnej a trestnoprávnej zodpovednosti voči všetkým, ktorí sa na tomto systéme podieľali. Táto kauza nesmie byť zametená pod koberec. Verejnosť má právo vedieť, kto tento systém nastavil, kto ho toleroval a kto z neho profitoval. Právo na pravdu bude túto kauzu naďalej detailne monitorovať a trvať na tom, aby všetci zodpovední niesli následky svojho konania.